

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.432/2012/3. szám

A Debreceni Ítéltábla dr. ... pártfogó ügyvéd (cím) által képviselt I.rendű felperes neve I. rendű és II.rendű felperes neve II. rendű (mindketten: cím) felpereseknek - a személyesen eljáró alperes neve, címe alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 13.P.20.295/2012/5. sorszámú ítélete ellen a felperesek által 6. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

A felperesek pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A II. rendű felperes a **hitelintézet**-től 2007. május 17-én kötött kölcsönszerződés alapján 3 000 000 forint kölcsönt vett fel, amelynek biztosítéka a felperesek közös tulajdonában álló **D., J. u. ... I/..** szám alatti lakóingatlanon a pénzügyi javára alapított vételi jog és zálogjog. A kölcsönszerződést a pénzügyi intézet 2009. május 15-én azonnali hatállyal felmondta.

A felperesek és gyermekük, **P. Z.** 2009. július 13-án megbízási szerződést kötöttek a **gazdasági társaság**-vel. A szerződés tárgya az volt, hogy a **gazdasági társaság** nyújtson szakmai segítséget számukra olyan hitel felvételéhez, amellyel kiválthatják a **hitelintézet** felé fennálló kölcsöntartozásukat, és megakadályozhatják ingatlanuk elvesztését. A szerződés aláírásakor a felperesek a **gazdasági társaság** képviseletében eljáró alperes részére 55 000 forint értékbecslési díjat is megfizettek. A felperesek hitelhez nem jutottak, a vételi jog gyakorlása folytán ingatlanukat elvesztették.

A **gazdasági társaság** 2010. szeptember 2. napjával felszámolás alá került, a felszámolási eljárás befejezését követően 2012. január 19-én a cégjegyzékből is törölve lett.

A felperesek keresetükben I. rendű alperesként a **gazdasági társaság**ot, II. rendű alperesként annak mögöttes felelősséggel rendelkező beltagját kérték kötelezni 2 015 000 forint vagyoni és 1 500 000 forint nem vagyoni káruk megfizetésére. A vagyoni kárukon belül 55 000 forint összegben megjelölték a **gazdasági társaság**-nek kifizetett értékbecslési díj összegét is. Indokaik szerint a **gazdasági társaság** megszegte a megbízási szerződést, ezért köteles a megelőlegezett költség visszatérítésére.

A felperesek az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetüktől azzal az indokkal álltak el, hogy a per alatt megindult felszámolási eljárásban a regisztrációs díjat nem kívánják megfizetni. Az elsőfokú bíróság a 14-I. sorszámú végzésében a **gazdasági társaság**-vel szemben a pert megszüntette.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította és megállapította, hogy a pereszes felperesek pártfogó ügyvédjének díját és a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének jogi indokolása során a Gt. 108. §-ának (1), a Ptk. 318. §-ának (1), és a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése felhívásával megállapította, hogy bár a **gazdasági társaság** megszegte a felperesekkel kötött megbízási szerződést, szerződésszegése azonban nem áll okozati összefüggésben azzal a ténnyel, hogy a felperesek elvesztették lakásukat. A perköltségviselésről a felperesek személyes költségmentességére tekintettel rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, fellebbezési kérelmük az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatására, az alperes javukra személyenként 27 500 forint kártérítés megfizetésére kötelezésére irányult. Indokaik szerint az elsőfokú bíróság megállapította a szerződésszegést, e tényre tekintettel az alperest köteleznie kellett volna az általa értékbecslési díjként átvett 55 000 forint visszafizetésére.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéletábra fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének az 55 000 forintot meghaladó követelést elutasító rendelkezéseit. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ítélezése alapjául elfogadta és egyetértett érdemben helyes döntésével. Nem osztotta azonban ítéletének jogi indokait, azt a következők szerint módosította.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 108. §-ának (1) bekezdése szerint a **gazdasági társaság** létesítésére irányuló társasági szerződéssel a társaság tagjai üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatására vállalnak kötelezettséget oly módon, hogy legalább egy tag (beltag) felelőssége a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges. A Gt. 108. §-ának (3) bekezdése szerint alkalmazott 97. §-ának (1) bekezdése értelmében a társaság kötelezettségeiért elsősorban a társaság felel vagyonával. Ha a társasági vagyon a

követelést nem fedezi, a társaság kötelezettségeiért a tagok saját vagyonukkal korlátlanul és egyetemlegesen felelnek. A (2) bekezdés szerint a tagok - mögöttes felelősségük érintése nélkül - a társasággal együtt is perelhetők. A társaság vagyonára a tagok perben állása nélkül is, a tagok saját vagyonára pedig csak perben állásuk esetén hozható marasztaló ítélet és vezethető végrehajtás.

A Legfelsőbb Bíróság az 1/2007. Polgári Jogegységi Határozatban kifejtette (III.1.a), hogy a mögöttes felelősség egy másik személy (a főkötelezett) valamely vagyoni kötelezettségének a teljesítéséért való másodlagos, közvetett helytállási kötelezettség. A mögöttes felelősség mindig feltételez egy elsődlegesen felelős személyt is. Ilyen esetben két különböző jogállású kötelezetttről: a főkötelezetttről és a járulékos kötelezetttről van szó. A jogegységi határozatban kifejtettek szerint a mögöttes felelősség törvényi rendelkezésen alapuló esete a társasági jogban a közkereseti és **gazdasági társaság** tagjainak a mögöttes felelőssége, amelyre a jogegységi határozat szintén irányadó.

A III.1.b) pontban kifejtettek szerint a mögöttes felelősség mindig járulékos jellegű. A járulékos kötelezettség mindig főkötelezettséget tételez fel, és a járulékos kötelezettség mindig ehhez a főkötelezettséghez igazodik. A járulékoságból következik az is, hogy a főkötelezett oldalán bekövetkezett - akár objektív, akár szubjektív - jogi tények mindig kihatnak a járulékos kötelezettre. Ha a hitelező a főkötelezettel szembeni felszámolási eljárásban a felszámolás közzétételétől számított 1 éven belül nem jelenti be az igényét, e határidő elmulasztása a főkötelezettel szemben jogvesztéssel jár, ami pedig a járulékos kötelezettel szemben is jogvesztést eredményez. A főkövetelés megszűnése vagy elévülése esetén tehát már a járulékos kötelezettek sem vonhatók felelősségre.

A felperesek az alperessel szembeni követelésüket a **gazdasági társaság** beltagjaként fennálló mögöttes felelősségére alapították. A bírói gyakorlat számára irányadó fent felhívott polgári jogegységi határozat szerint a jelen perben is jelentősége van annak, hogy az eredetileg perben állt **gazdasági társaság** ellen a per alatt felszámolási eljárás indult és a felszámolási eljárásban a felperesek a hitelezői igényüket nem jelentették be. A **gazdasági társaság** beltagjaként perelt alperessel szembeni igényérvényesítés is igényelte volna azt, hogy a felperesek hitelezőként eleget tegyenek a Cstv. 28. §-a (2) bekezdésének f) pontjában és a 46. §-ának (7) bekezdésében foglalt kötelezettségüknek. A perben érvényesített követelésüket a főkötelezett **gazdasági társaság**-vel szemben a felszámolónak be kellett volna jelenteniük és a követelésük nyilvántartásba vételének díját a felszámoló által igazoltan be kellett volna fizetniük. Követelésük nyilvántartásba vételének elmulasztása a Cstv. 37. §-ának (3) bekezdése szerinti jogvesztéssel járt. Az 1/2010. (VII.30.) Polgári Jogegységi Határozat a Cstv. 37. §-a (3) bekezdésében szereplő jogvesztés tartalmával kapcsolatban kifejti, hogy a jogvesztés az alanyi (anyagi) jog, a követelés végleges megszűnését (elenyészését) jelenti (BDT. 2004. 1049.).

A fent kifejtettekre tekintettel a felperesek követelése a főkötelezett **gazdasági társasággal** szemben a per alatt véglegesen megszűnt, ezért járulékos kötelezettként az alperes beltág sem vonható már felelősségre, kárfelelősséggel nem tartozik. Ez a jogi indoka annak, hogy a felperesek keresete nem vezethetett az alperes marasztalására.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a fent kifejtettek szerint eltérő jogi indokolással a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pereszes felperesek személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése alapján a meg nem fizetett fellebbezési illeték megfizetésére nem kötelezhetők, a 14. § értelmében az így meg nem térülő költséget az állam viseli. A másodfokú eljárásban az alperes oldalán értékelhető perköltség nem merült fel, így javára az ítélet tábla a felperesek másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését mellőzte. A Pp. 87. §-ának (2) bekezdése alapján határozott arról, hogy a másodfokú eljárásban pereszes felpereseket képviselő pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

D e b r e c e n, 2012. szeptember 18.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -